

Udskriftsdato: 3. januar 2026

FOU nr 2010.2009 (Gældende)

2010 20-9. En kommune reagerede for langsomt og ikke tilstrækkeligt på en alvorlig underretning

Ministerium: Folketinget

Opfølgning / Opfølgning til

LOV nr 347 af 06/06/1991 § 8 - VEJ nr 99 af 05/12/2006 § 56 -58

2010 20-9. En kommune reagerede for langsomt og ikke tilstrækkeligt på en alvorlig underretning

Resumé

En klasselærer havde mistanke om vold mod et barn i klassen og barnets søskende, begået under samvær med deres far, og indgav derfor en alvorlig underretning til kommunen.

Advokaten for børnenes mor klagede til ombudsmanden over at kommunen ikke reagerede tilstrækkeligt på baggrund af den alvorlige underretning.

Ombudsmanden kritiserede at kommunen ikke indgav politianmeldelse i forbindelse med underretningen.

Ombudsmanden udtalte at kommunen burde have rettet henvendelse til statsforvaltningen, der træffer afgørelse om samvær, og oplyst om den underretning som kommunen havde modtaget. Kommunen skulle således ikke blot have henvist børnenes mor til selv at henvende sig til statsforvaltningen og informere om underretningen.

Ombudsmanden kritiserede også sagsbehandlingstiden i relation til den socialfaglige undersøgelse efter servicelovens § 50 som kommunen skulle udarbejde på baggrund af underretningen.

Ombudsmanden kritiserede desuden nogle forhold i forbindelse med kommunens kommunikation med morens advokat i advokatens egenskab af partsrepræsentant.

(J.nr. 2010-0824-0007).

Sagen drejede sig om hvorvidt en kommune havde iværksat tilstrækkelige tiltag efter at den havde modtaget en alvorlig underretning fra barnet B's klasselærer. Underretningen vedrørte mistanke om vold mod B og dennes mindre søskende begået under samvær med B's far, F. B's mor, A, klagede via sin advokat C til ombudsmanden, og i sin udtalelse til advokaten skrev ombudsmanden:

Ombudsmandens udtalelse

”...

1. Afværgepligt

1.1. Manglende politianmeldelse

§ 141 i straffeloven (lovbekendtgørelse nr. 1034 af 29. oktober 2009) lyder sådan:

’§ 141. Den, som er vidende om, at nogen af de i §§ 98, 99, 102, 106, 109, 110, 111, 112 og 113 omhandlede forbrydelser mod staten eller de øverste statsmyndigheder eller en forbrydelse, der medfører fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier, tilsigtes begået, og som ikke gør, hvad der står i hans magt, for at forebygge forbrydelsen eller dens følger, om fornødent ved anmeldelse til øvrigheden, straffes, hvis forbrydelsen bliver begået eller forsøgt, med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Stk. 2. Den, der undlader at foretage sådanne forebyggelseshandlinger, straffes dog ikke, hvis deres foretagelse for ham selv eller hans nærmeste ville medføre fare for liv, helbred eller velfærd.’

Kapitel 27 (§§ 152-155) i serviceloven (lovbekendtgørelse nr. 941 af 1. oktober 2009) og vejledning nr. 99 af 5. december 2006 om særlig støtte til børn og unge og deres familier (vejledning nr. 3 til serviceloven), pkt. 56-68, vedrører underretningspligt. I vejledningen står bl.a. sådan:

'Anmeldelse til politiet og afværgepligt

68. Det er politiets og retsvæsenets opgave at tage sig af den strafferetlige efterforskning og vurderingen af strafferetlige forhold, herunder overgreb mod børn og unge.

Derfor er det også vigtigt, at politiet får det at vide, hvis man som borger eller offentlig myndighed har mistanke om overgreb eller andre alvorlige forbrydelser. Politiet kan på baggrund af oplysningerne vurdere, om der er grundlag for at gå videre med sagen.

Efter straffeloven er der ikke en almindelig pligt til at anmelde forbrydelser, men det er efter straffelovens § 141 strafbart ikke at gøre, hvad der står i ens magt for at forebygge eller afværge en forbrydelse, der indebærer fare for menneskers liv eller velfærd, som man har kendskab til. Der er således en 'afværgepligt'. Denne pligt kan fx være til stede, hvis en begået forbrydelse kan tænkes at gentage sig – hvilket fx kan være relevant i forbindelse med overgreb på børn og unge. Afværgepligten gælder også for offentlige myndigheder.

En borger der har mistanke om voldelige eller seksuelle overgreb på et barn eller en ung, kan opfylde afværgepligten ved at foretage en underretning til kommunen. En kommune, der har mistanke om voldelige eller seksuelle overgreb mod et barn eller en ung, skal således vurdere barnets eller den unges behov for hjælp i den enkelte sag. Det vil i den forbindelse ofte være en hjælp for kommunens personale, at der er udarbejdet retningslinjer eller et beredskab for håndteringen af denne type sager. Det afgørende i kommunens vurdering er beskyttelsen af barnet eller den unge mod eventuelle (nye) overgreb. Den strafferetlige side af sagen overlades til politiet. Kommunen har en forpligtelse til at være opmærksom på barnets behov for særlig støtte på grund af overgrebene. Vurderingen af barnets eller den unges behov for støtte afhænger ikke af udfaldet af en evt. straffesag, da der ikke altid vil kunne ske domfældelse i denne type sager på grund af manglende beviser.'

Silkeborg Kommune har i udtalelsen af 17. maj 2010 beklaget at der i forbindelse med underretningen ikke blev indgivet politianmeldelse.

Under hensyn til at der var tale om en alvorlig underretning fra (X) Skole som vedrørte mistanke om vold mod et barn (og barnets søskende) begået under samvær med barnets (børnens) far, mener jeg det er kritisabelt at Silkeborg Kommune ikke indgav politianmeldelse i forbindelse med underretningen.

Jeg har gjort Silkeborg Kommune bekendt med min opfattelse.

Jeg har noteret mig at Silkeborg Kommune i udtalelsen af 17. maj 2010 har forsikret at familierådgivningen fremadrettet vil anmelde sådanne sager. Jeg har også noteret mig kommunens oplysninger om at familierådgiverne i de sagsbehandlende teams i Silkeborg Kommune er blevet orienteret om at proceduren i familierådgivningen er ændret. Fremover vil alle mistanker om vold mod børn og unge blive forelagt teamlederen så det er en ledelsesbeslutning hvorvidt sager skal anmeldes eller ej.

1.2. Underretning til Statsforvaltningen Midtjylland

Silkeborg Kommune skriver i udtalelsen af 17. maj 2010 til mig at kommunen er helt enig i at underretningen fra (X) Skole var af en så alvorlig karakter at det derfor var vigtigt at (A) fik den nødvendige rådgivning og vejledning i forhold til hvordan hun og hendes børn bedst kunne hjælpes. Kommunen skriver videre at det var vigtigt for kommunen at sikre sig at 'afværgepligten' blev overholdt. Det var kommunens vurdering at da (A) på eget initiativ sammen med børnene havde forladt børnenes far, var afværgepligten opfyldt. Det afgørende i kommunens vurdering var således beskyttelsen af børnene mod eventuelle nye voldelige episoder fra farens side.

Det fremgår af sagen at underretningen fra (X) Skole vedrørte episoder i forbindelse med samvær mellem børnene og deres far. Jeg er derfor ikke enig med kommunen i at den omstændighed at (A) og børnene havde forladt børnenes far, indebar at afværgepligten var overholdt.

Formanden for børn og unge-udvalget skriver i sit brev af 4. december 2009 til dig at kommunen ikke har mulighed for at regulere i farens samvær med barnet. Du svarer den 7. december 2009 at du på intet tidspunkt har bedt kommunen om at regulere farens samvær.

Det fremgår af kommunens journalnotat at kommunen – da (A) henvendte sig til kommunen for at få vejledning – opfordrede hende til at tage kontakt til statsforvaltningen med hensyn til udlevering af børnene og ligeledes informere statsforvaltningen om underretningen.

Jeg må forstå kommunens journalnotat sådan at kommunen mente det var relevant at statsforvaltningen blev bekendt med underretningen da det er statsforvaltningen der træffer afgørelse om samvær.

På den baggrund mener jeg at kommunen ikke blot skulle have henvist (A) til selv at rette henvendelse til statsforvaltningen og informere om underretningen. Kommunen burde efter min opfattelse selv have rettet henvendelse til statsforvaltningen og oplyst om den underretning som kommunen havde modtaget. Det var således efter min opfattelse ikke tilstrækkeligt at kommunen efterfølgende på baggrund af en opringning fra politiet den 28. april 2009 ringede til statsforvaltningen og bad statsforvaltningen om at fremskynde sagsbehandlingen.

Jeg har gjort Silkeborg Kommune bekendt med min opfattelse.

2. Sagsbehandlingstiden i forbindelse med § 50-undersøgelsen

Reglerne om underretningspligt efter servicelovens §§ 153 og 154 har sammenhæng med at det efter § 11 påhviler kommunen at yde forældremyndighedsindehaveren eller andre der sørger for et barn eller en ung, rådgivning med henblik på løsning af vanskeligheder i familien, og at det efter § 50 påhviler kommunen at sørge for at barnets eller den unges forhold undersøges hvis det må antages at barnet eller den unge trænger til særlig støtte. Se pkt. 65 i den ovenfor omtalte vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier.

Ankestyrelsens pjece 'Tag signalerne alvorligt' er en del af en kampagne fra 2009 hvor Ankestyrelsen sætter fokus på muligheden for at underrette kommunen og Ankestyrelsen i de tilfælde hvor omsorgen for et barn giver anledning til alvorlig bekymring. I pjecen står bl.a. sådan:

'Hvad sker der, når jeg har foretaget en underretning?'

Loven kræver, at sagsbehandleren går i gang med at afdække familiens og barnets situation nærmere, når der sker en underretning. Selvom der kan være brug for hurtig hjælp, er det vigtigt, at der handles på baggrund af en grundig indsigt i barnets og familiens situation. Hvis der er brug for større støtteforanstaltninger som eksempelvis en støtteperson i hjemmet, en kontaktperson, en aflastningsfamilie eller en anbringelse, skal kommunen foretage en særlig grundig såkaldt § 50-undersøgelse, inden de kan sættes i værk.'

Børn og unge-udvalget i Silkeborg Kommune har i oktober 2007 vedtaget 'Den Sammenhængende Børne- og Ungepolitik'. Under afsnittet 'Standarder for sagsbehandling' står bl.a. sådan:

'1. Tidlig indsats i forhold til børn og unge med behov for særlig støtte.'

...

Indsatser:

Børne- og Familieafdelingen udarbejder en underretningsskabelon, som skal anvendes af alle der underretter.

Den der underretter sikrer at underretningen er gennemgået med familie og den unge, med mindre der er tale om kriminelle forhold. Ved mistanke om kriminelle forhold varetager Børne- og Familieafdelingen kontakten til familien.

Efter modtagelse kvitteres i henhold til servicelovens regler for modtagelse af underretning.

Børne- og Familieafdelingen kontakter inden for 5 arbejdsdage familien for at aftale en nærmere drøftelse af underretningen og eventuelle konsekvenser heraf.

På mødet sikres accept af at kunne indhente relevante oplysninger for fagfolk og eventuelt andre, der kender barnet og familien.

...

Ved underretning om akutte strafbare handlinger (herunder vold og seksuelle overgreb) handles samme dag i forhold til børn og forældre. I tilfælde hvor det er uklart, hvem der har begået den strafbare handling, etableres samarbejde med politiet, så efterforskningsmæssige forhold kan indgå i handlingsplanen.'

Kommunen skriver i udtalelsen af 17. maj 2010 at det efter at kommunen havde sikret sig at afværgepligten var opfyldt, 'selvfølgelig [var] Silkeborg Kommunes pligt at udarbejde den lovpligtige § 50 undersøgelse'. Kommunen skriver videre at det er svært at give en vurdering af kommunens prioritering af sager på daværende tidspunkt da vedkommende teamleder ikke var ansat på dette tidspunkt. Kommunen kan 'kun beklage, at sagsbehandlingstiden har været alt for lang i den konkrete sag'.

Det fremgår af kommunens journal at (A) selv tog kontakt til Silkeborg Kommune efter at kommunen havde modtaget underretningen fra (X) Skole. Ud fra kommunens udtalelse af 17. maj 2010 og den datoliste jeg modtog fra kommunen med brev af 11. juni 2010, må jeg forstå at det var samme dag som kommunen modtog underretningen – dvs. den 17. april 2009.

Den 28. april 2009 opfordrede kommunen (A) til at tage kontakt til politiet hvis hun følte sig truet af børnenes far.

Den 7. maj 2009 afholdt kommunen en samtale med børnenes far om den modtagne underretning.

Den 23. juni 2009 skrev kommunen til Retten i Viborg (hvor forældremyndighedssagen verserede) og oplyste om sagens behandling.

Den 26. juni 2009 var kommunen på hjemmebesøg hos (A).

I midten af august 2009 vurderede (A)'s sagsbehandler at de oplysninger familiesektionen havde modtaget, 'giver anledning til bekymring for børnenes trivsel', og at (A) og børnene 'har en utrolig sårbar situation i dagligdagen og vurderes derfor til at have behov for særlig støtte i.h.t. servicelovens bestemmelser', jf. (A)'s journal. Der blev indstillet til en socialfaglig udredning jf. § 50 i serviceloven.

Den 28. august 2009 overværede en sagsbehandler fra kommunen politiets videoafhøring af (A)'s børn.

Herefter gik der mere end tre måneder før kommunen den 7. december 2009 afholdt en børnesamtale med (B).

Jeg må herefter lægge til grund at kommunens eneste undersøgelsesskridt i perioden fra den 17. april 2009 til den 7. december 2009 (dvs. 7½ måned) var to rådgivningssamtaler med (A) den 17. og 28. april 2009, en samtale med faren den 7. maj 2009, et hjemmebesøg hos (A) den 26. juni 2009 og overværelse af politiets videoafhøring den 28. august 2009. Herudover må jeg lægge til grund at kommunen først ca. 4 måneder efter indstillingen om en socialfaglig udredning efter § 50 i serviceloven afholdt en børnesamtale med (B) den 7. december 2009.

Samlet set mener jeg at kommunens sagsbehandlingstid i relation til § 50-undersøgelsen er kritisabel.

Jeg har gjort Silkeborg Kommune bekendt med min opfattelse.

3. Kommunens kommunikation med dig

Ovenfor har jeg kritiseret kommunens mangelfulde tiltag efter at den havde modtaget underretningen fra (X) Skole.

Sagen rejser herudover spørgsmål om kommunens kommunikation med dig.

Kommunen skriver i udtalelsen af 17. maj 2010 at det ikke er familierådgivningens opgave på eget initiativ at rette henvendelse til familiens eventuelle advokater. Det anføres videre at kommunens primære samarbejdspartnere er og altid vil være forældremyndighedsindehavere og barnet/den unge. Kommunen tror på at samarbejdet bedst kan varetages ved at være i direkte dialog med familien.

Jeg forstår ikke din klage sådan at du mener at kommunen på *eget initiativ* skal rette henvendelse til en families eventuelle advokat.

Der er derimod tale om at du på vegne af (A) rettede henvendelse til kommunen og bl.a. klagede over kommunens sagsbehandling, jf. bl.a. dine breve af 12. august 2009 og 5. november 2009. Da din henvendelse skete på vegne af (A), havde Silkeborg Kommune pligt til at brevveksle med dig i din egenskab af (A)'s partsrepræsentant. Jeg henviser til forvaltningslovens § 8 og Forvaltningsloven med kommentarer af John Vogter, 3. udgave, 2001, s. 244. Hvis kommunen var i tvivl om hvorvidt du repræsenterede (A), måtte kommunen undersøge dette forhold nærmere.

Jeg har gjort Silkeborg Kommune bekendt med min opfattelse.

Jeg bemærker at Silkeborg Kommune dog rent faktisk brevvekslede med dig i kommunens breve af 4. december 2009 og 17. februar 2010.

Silkeborg Kommune beklagede i brevet af 4. december 2009 at der ikke tidligere var fremsendt en reaktion på dit brev fra august 2009.

Jeg mener det er kritisabelt at Silkeborg Kommune ikke reagerede på din klage af 12. august 2009.

Jeg har gjort Silkeborg Kommune bekendt med min opfattelse.

...”

Sagsfremstilling

På en fortrykt underretningsblanket sendte X Skole den 15. april 2009 en underretning til Silkeborg Kommune vedrørende A's søn, B. Under rubrikken ”Begrundelse for underretning” skrev skolen sådan:

”Jeg (klasselærer for (B)) er bekymret for (B)'s trivsel. Han fortæller om episoder fra weekendsamvær med sin far, som jeg finder meget bekymrende.

D. 27.3. sker følgende:

(B) kommer efter anden pause og fortæller at han er træt af at han skal cykle hjem til sin far og være der i weekenden. (B) er meget ked af det, hvilket er usædvanlig for ham, da han ellers er en glad dreng.

’Far er altid sur og gal’. (B) udelukker at det kan være anderledes denne weekend. ’Far er altid sur’.

’Han banker os hvis vi ikke gør som han siger. Så vi prøver at gøre alt hvad han siger. Så han ikke slår. Men det lykkes ikke. Han slår alligevel.’

’Det er mest (D) og (E) han banker, når de larmer og leger.’

’Det sted han plejer at slå er oven i hovedet – hårdt. Men han kan også godt finde på at slå i ryggen. Det er mest (D) han slår, for han larmer mest, (D) er ham på 4 år. Når han slår de små, ligger de sig ind under sengen og græder.’

’Jeg vil helst ikke sove der, men kun besøge ham en lørdag.’

’Han har også banket min mor. Min far lyver og siger det er hende, der har slået ham ned, men det kan hun jo ikke.’

D.14.4.2009 første skoledag efter påskeferien fortæller (B) følgende:

’Vi kom før hjem til mor end vi skulle, fordi vi drev far til vanvid, sagde han.’

(B) og jeg talte om hvordan det ellers var gået hos far i påsken. (B) sagde ’han har slået mig i ryggen. Far slår de små rigtig meget.’

Det er ovenstående udtalelser, der er begrundelsen for underretningen. (B)'s udtalelser er grund til stor bekymring.”

Under rubrikken ”Andre sociale eller lægelige institutioner, ovennævnte er i kontakt med” skrev skolen sådan i underretningen:

”I april 2008 var moderen og de 4 børn på krisecenter i en lille måned pga. hustruvold. Forældrene ligger i skilsmisse, derfor i kontakt til statsforvaltningen. Moderen fortæller, at hun har kontaktet familiecentret i Silkeborg, for at få hjælp til at håndtere børnenes frustration over weekendsamværet.”

I kommunens journal vedrørende A står bl.a. sådan:

”Underretning fra (X) Skole

Der startes sag op på baggrund af underretning fra (X) skole, hvor storebror (B)’s klasselærer er bekymret for (B)’s og de øvrige søskendes trivsel. (B) fortæller episoder fra weekendsamvær med sin far, som hun finder meget bekymrende. – Se acadre.

Henvendelse fra (A), der ikke ved hvordan hun skal forholde sig, i forhold til at udlevere børnene til faderen efter hun er blevet bekendt med forholdene.

(A) opfordres til at tage kontakt til Statsforvaltningen mht. udlevering af børnene og ligeledes informere dem om underretningen.

28. april henvendelse fra politiet – (Y).

(A) har været på stationen i Silkeborg, for at rådføre sig. (Børnenes far (F)) har efter (A)’s udsagn været på hendes bopæl om lørdagen, for at få børnene udleveret, hvilket hun ikke ville. Han havde derfor slået på hendes dør og hun havde været meget utryg. Politiet har opfordret hende til at ringe 112, hvis det gentager sig. Ut. har ligeledes opfordret (A) til at tage kontakt til politiet, hvis det gentager sig og hun føler sig truet.

(Y) er interesseret i at høre, om Familiesektionen arbejder med sagen, hvilket jeg oplyser ham om, at vi gør på baggrund af den førnævnte underretning.

Efterfølgende kontakter ut Statsforvaltningen mhp. at få dem til at fremskynde sagsbehandlingen. Derfra bliver det oplyst, man ikke kan udtale sig om den konkrete sag, men oplyser, at hvis der er fare for børnene, er det den enkeltes vurdering, hvorvidt man vil udlevere dem.

Den 30. april – Anmeldelsesrapport fra politiet – Se acadre

’Anmelderen er underrettet om, at vi ikke gør mere ved sagen p.t., grundet det som allerede er sat i gang fra myndigheders side, hvilket hun var indforstået med.’

...”

Den 7. maj 2009 havde kommunen en samtale med børnenes far om den modtagne underretning.

Det fremgår videre af kommunens journal vedrørende A at advokat C ”den efterfølgende uge” kontaktede familieafdelingen idet C var uforstående over for at kommunen ikke havde anmeldt sagen til politiet.

Den 2. juni 2009 indgav advokat C en politianmeldelse til Midt- og Vestjyllands Politi. C oplyste at A forgæves havde forsøgt at anmelde forholdet til politiet, men at politiet havde meddelt at man ikke kunne modtage anmeldelsen så længe indberetningen var sket til Silkeborg Kommune, og da det ikke var kommunen som forestod anmeldelsen. Det forstod C ikke. C oplyste at han hos kommunen ikke kunne opnå klarhed over om man derfra havde foretaget en anmeldelse. C blev derfor nødt til at gentage den anmeldelse som A tidligere havde forsøgt at indgive, og han bad om at politiet indledte en efterforskning i sagen.

I et brev af 17. juni 2009 bad advokat C Silkeborg Kommune om at oplyse hvad kommunen påtænkte at foretage sig i anledning af underretningen fra klasselæreren. C oplyste at han repræsenterede A i en verserende forældremyndighedssag, og at han skulle meddele retten oplysninger om det hændte til brug for rettens vurdering af sagen vedrørende forældremyndighedens fastsættelse samt bopæl og samvær for børnene.

I et brev af 23. juni 2009 skrev Silkeborg Kommune sådan til Retten i Viborg:

”Der er anmodet om en udtalelse vedr. kommunens sagsbehandling i forhold til den indsendte underretning.

Der er ikke på nuværende tidspunkt iværksat hjælpeforanstaltninger efter serviceloven. Familiesektionen har ikke tidligere været i kontakt med ovennævnte.

Familierådgivningen skal vurdere om der er grundlag for, at der skal udarbejdes en undersøgelse jf. § 50 i serviceloven, som skal afdække støttebehovet i forhold til (B) og evt. hans søskende. Ut. kan ikke pege på om der er grundlag for, at der skal iværksættes foranstaltninger eller hvilke foranstaltninger der evt. kan foreslåes, da der ikke er udarbejdet en undersøgelse jf. § 50 i serviceloven.

Der har været afholdt samtale med (F) og der er planlagt møde med (A). Hvis det skønnes nødvendigt for at træffe afgørelse i forhold til, om der skal udarbejdes ovennævnte undersøgelse, vil der blive talt med børnene efterfølgende.

Familieafdelingen fortsætter med afdækning af, om der er grundlag for at der skal iværksættes en undersøgelse jf. § 50 i serviceloven uanfægtet af den verserende retssag.

Hvis der er yderligere spørgsmål, er I velkomne til at kontakte undertegnede.”

Den 26. juni 2009 aflagde kommunen hjemmebesøg hos A.

Den 12. august 2009 klagede advokat C til børn og unge-udvalget i Silkeborg Kommune og gav udtryk for at han anså kommunens fremgangsmåde for helt uacceptabel. C oplyste at kommunen på dette tidspunkt ikke havde foretaget sig noget ud over at have indkaldt faren til en samtale. C oplyste desuden at politiet havde indkaldt børnene til videoafhøring med udpeget bistandsadvokat den 28. august 2009. Derudover oplyste C at A, efter at hun var blevet gjort bekendt med underretningen til Silkeborg Kommune, havde nægtet at udlevere børnene til samvær. Dette havde resulteret i en fogedsag hvor faren havde krævet børnene udleveret. Fogedretten afventede afhøringen af børnene hos politiet.

I kommunens journal om A står sådan under ”Vurdering og afgørelse” (notat oprettet den 14. august 2009 og godkendt den 17. august 2009):

”På baggrund af underretninger, henvendelse fra politiet og samtale med begge forældre, vurderes det, at familien har behov for særlig støtte i.h.t. servicelovens bestemmelser.

De oplysninger, der er modtaget af Familiesektionen giver anledning til bekymring for børnenes trivsel.

Det skønnes, at familiens problematikker er af en sådan karakter og omfang, at der er grundlag for, at udarbejde en socialfaglig undersøgelse, for en nærmere afdækning af, hvilken form for støtte, der kan tilbydes.

(A) står meget alene med børnene, da hun ikke tør udlevere dem til faderen pga. mistanke om vold. (...). Hun har været igennem et belastende forløb med en voldelig ægtemand.

Børnene er ifølge (A) præget af samlivet med (F).

(A) har hendes forældre, der træder hjælpende til, men de er ikke at betragte, som en kontinuerlig aflastning.

(A) klarer det praktiske i hverdagen alene med børnene. På trods heraf sammenholdt med ovenstående og de indkomne henvendelser og samtaler vurderes det, at (A) og børnene har en utrolig sårbar situation i dagligdagen og der vurderes derfor, at der er grundlag for, at undersøge om børnene har behov for særlig støtte i.h.t. servicelovens bestemmelser.

Det er min vurdering, at (A) vil hendes børn det bedste og at hun netop ser at hendes børn har et udækket behov.

Målet er at sikre (A)’s fire børn den bedst mulige støtte med udgangspunkt i det enkelte barns behov og under hensyn til familiens samlede ressourcer og muligheder.

Det skønnes på baggrund af familiens samlede situation, at der er grundlag for en undersøgelse ift. at afdække støttebehov og -muligheder og at der derfor er baggrund for at udarbejde en socialfaglig undersøgelse for en nærmere afdækning heraf.

Beslutning:

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der er baggrund for at antage, at der er tale om [...] børn med nogle udækkede behov og derfor har behov for særlig støtte iht. Servicelovens bestemmelser.

Målet er at sikre (A) og børnene den bedst mulige støtte med udgangspunkt i barnets behov og under hensyn til familiens samlede ressourcer og muligheder.

På baggrund af underretninger, samtaler og sagens forløb vurderes det, at børnene og (A) har en utrolig sårbar situation i dagligdagen og vurderes derfor til at have behov for særlig støtte i.h.t. servicelovens bestemmelser.

Det skønnes på baggrund af familiens sårbare situation, at der er grundlag for en undersøgelse ift. at afdække støttemuligheder og at der derfor er baggrund for at udarbejde en socialfaglig undersøgelse for en nærmere afdækning af, hvilken form for støtte der kan tilbydes.

Der anbefales en socialfaglig undersøgelse med henblik på, at finde frem til en vurdering af på hvilken måde der kan ydes støtte til familien.

Der indstilles til en socialfaglig udredning jf. § 50 i serviceloven.”

Den 28. august 2009 overværede en sagsbehandler fra kommunen politiets videoafhøring af A's børn.

Advokat C modtog ikke noget svar på sit brev af 12. august 2009 fra børn og unge-udvalget i Silkeborg Kommune. Den 5. november 2009 skrev C til formanden for børn og unge-udvalget og rykkede for svar på klagen af 12. august 2009. C oplyste samtidig at faren var sigtet i sagen.

I et brev af 4. december 2009 skrev formanden for børn og unge-udvalget sådan til advokat C:

”Jeg har modtaget Deres skrivelse af 5. november 2009, og skal indledningsvis beklage der ikke tidligere er fremsendt en reaktion på Deres skrivelse fra august 2009.

Familierådgivningen fortæller mig, at sagen har været forsinket, men at der er besluttet gennemført en undersøgelse efter Servicelovens § 50.

Silkeborg Kommune har ikke mulighed for at regulere i farens samvær med barnet, men skal afsøge om barnet har et særligt behov for støtte som ikke allerede kan gives i barnets omgivelser, og i givet fald tilbyde forældremyndighedsindehaveren den nødvendige støtte til barnet.

Da (A) og hendes søn har ventet for længe på denne undersøgelse, har den fået høj prioritet, og forventes afsluttet i januar 2010. Hvis der i undersøgelsesperioden viser sig behov for støtte til barnet, vil det blive iværksat i takt med at behovet bliver afdækket.

Endnu en gang skal jeg beklage den lange sagsbehandlingstid, Familierådgivningen vil sikre en hurtig sagsbehandling i den kommende tid.”

Den 7. december 2009 afholdt kommunen en børnesamtale med B.

Ligeledes den 7. december 2009 skrev advokat C på ny til formanden for børn og unge-udvalget. C gjorde gældende at formanden ikke havde taget stilling til det han klagede over i sit brev af 12. august 2009. Han bad samtidig om svar på hvorfor der ikke var sket noget i de 8 måneder der var gået siden kommunen havde modtaget underretningen.

Advokat C modtog ikke svar på sit brev af 7. december 2009. Den 7. januar 2010 klagede C til ombudsmanden. Han gjorde gældende at Silkeborg Kommune i strid med kommunens interne politik intet relevant havde foretaget sig i anledning af den meget alvorlige underretning af 15. april 2009. C henviste til ”Standarder for sagsbehandling” som er indeholdt i ”Den sammenhængende Børne- og Ungepolitik” vedtaget af børn og unge-udvalget i oktober 2007. Han henviste også til Ankestyrelsens hjemmeside om

underretninger om børn. Herudover klagede C over at kommunen ikke reagerede på hans henvendelser til kommunen om sagen, og at kommunens svar, når den endelig svarede, var indholdsløse. C oplyste at faren den 5. januar 2010 var blevet idømt 4 måneders fængsel, heraf 3 måneder betinget.

Den 26. januar 2010 sendte ombudsmanden advokat C's klage videre til Silkeborg Kommunes borgmester som en klage fra C over Silkeborg Kommunes sagsbehandling, herunder sagsbehandlingstid i anledning af underretningen fra A's søns klasselærer den 15. april 2009.

I et brev af 17. februar 2010 skrev Silkeborg Kommunes borgmester sådan til advokat C:

"Jeg har den 28. januar 2010 fået et brev fra Ombudsmanden, da du har rettet henvendelse dertil vedrørende kommunens manglende behandling af en underretning som er blevet sendt, fra (A)'s søns klasselærer, til Familierådgivningen i Silkeborg Kommune.

Som det fremgår af Ombudsmandens brev kan han ikke behandle sagen, og derfor henvender Ombudsmanden sig til mig.

Jeg kan kun beklage den lange sagsbehandlingstid der har været i denne sag. Samtidigt kan jeg oplyse, at på grund af arbejdspresset i Familieafdelingen, har det været nødvendigt at lave en konkret prioritering af sagerne. Dette er beklageligvis gået ud over denne sag.

Jeg har modtaget en status over familiens situation, og kan forstå at der nu er et godt og tæt samarbejde imellem (A) og familierådgivningen vedr. sønnen.

Kopi af dette brev er sendt til Ombudsmanden."

I et brev af 23. februar 2010 til ombudsmanden opretholdt advokat C sin klage af 7. januar 2010. Det undrede ham meget at man havde været inde i en konkret prioritering af også den foreliggende sag. C henviste til at der er vedtaget en politik på området som klart prioriterer sager af denne type meget højt og med en meget kort reaktionshastighed.

Den 16. marts 2010 bad ombudsmanden Silkeborg Kommune om en udtalelse i anledning af de klagepunkter advokat C havde fremført i sine breve af 7. januar 2010 og 23. februar 2010. Ombudsmanden bad også om at låne sagens akter.

I en udtalelse af 17. maj 2010 skrev Silkeborg Kommune sådan:

"Familierådgivningen bekræfter hermed at have modtaget Deres skrivelse den 17. marts 2010.

Som ny teamleder i Familierådgivningen i Silkeborg Kommune vil jeg efter bedste evne forsøge at besvare advokat (C)'s klagepunkter.

Vedr.: Manglende politianmeldelse:

Familierådgivningen vil gerne beklage, at der i forbindelse med underretningen ikke blev indgivet en politianmeldelse.

Undertegnede er ny teamleder i Familierådgivningen og er derfor ikke bekendt med hvorfor dette skridt i sin tid ikke blev taget. Jeg kan dog forsikre, at Familierådgivningen fremadrettet vil anmelde sådanne sager, da den strafferetslige side af sagen selvfølgelig skal overlades til politiet. Familierådgiverne i de sagsbehandlende teams i Silkeborg Kommune er således blevet orienteret om, at proceduren i Familierådgivningen er ændret. Fremover vil alle mistanker om vold mod børn og unge blive forelagt teamleder, så det er en ledelsesbeslutning, hvorvidt sager skal anmeldes eller ej.

Vedr.: Silkeborg Kommunes kontakt med advokat (C):

Advokat (C) klager endvidere over, at han intet har hørt fra Familierådgivningen i forbindelse med, at Familierådgivningen modtager en underretning fra (X) Skole. Det er ikke en praksis vi i Silkeborg Kommune arbejder efter, og det vil det heller ikke være i fremtiden. Det er ikke Familierådgivningens opgave på eget initiativ at rette henvendelse til familiens eventuelle advokater. Vores primære samarbejdspartnere er og vil altid være forældremyndighedsindehavere og barnet/den unge. Vi tror på, at samarbejdet bedst kan varetages ved at være i direkte dialog med familien. I den konkrete sag modtager

Familierådgivningen underretningen den 17. april 2009. Samme dag har Familierådgivningen kontakt til mor (A), hvor hun ydes rådgivning og vejledning. Der er ligeledes kontakt til mor den 28. april 2009. Den 26. juni 2009 aflægges der hjemmebesøg hos mor.

Den 7. december 2010 [rettelig 2009; min bemærkning] afholdes der børnesamtale med (B) og den giver ikke grundlag for bekymring. Den 17. december 2010 [rettelig 2009; min bemærkning] modtager Familierådgivningen statusudtalelse fra skolen angående (B). Udtalelsen er positiv og der udtrykkes ikke bekymring for ham.

Den 19. januar 2010 er sagen drøftet i teamet. Mor (A) har ikke henvendt sig til Familierådgivningen efter, at hun har modtaget foreløbig afgørelse om, at det vurderes, at der ikke på daværende tidspunkt var et akut behov for at iværksætte hjælpeforanstaltninger jf. Lov om Social Service § 52, stk. 1.

Vedr.: Konkret prioritering af sager:

Silkeborg Kommune er helt enige i, at underretningen fra (X) Skole var af en så alvorlig karakter, at det derfor var vigtigt, at mor (A) fik den nødvendige rådgivning og vejledning i forhold til, hvordan hun og hendes børn bedst kunne hjælpes. Det var vigtigt for Silkeborg Kommune, at vi sikret os, at 'afværgepligten' blev overholdt. Vi er bevidste om, at det er strafbart ikke at gøre, hvad der står i ens magt for at forebygge eller afværge en forbrydelse, der indebærer fare for menneskers liv eller velfærd, som man har kendskab til. Afværgepligten gælder også for offentlige myndigheder. Det var således Silkeborg Kommunes vurdering, at da mor (A) på eget initiativ, sammen med børnene, havde forladt børnenes far, var afværgepligten opfyldt. Det afgørende i vores vurdering var således beskyttelsen af børnene mod eventuelle nye voldelige episoder fra faderens side.

Efterfølgende var det selvfølgelig Silkeborg Kommunes pligt at udarbejde den lovpligtige § 50 undersøgelse. I sådanne situationer er det altid en prioritering, hvilke sager der opstartes og hvilke der må afvente en senere opstart. Her foretages der altid en vurdering af, hvilke ressourcer der er til rådighed sammenlignet med bekymringen i de forskellige sager, som skal prioriteres. I denne konkrete situation er det svært for undertegnede at give en vurdering, da jeg ikke var ansat i Silkeborg Kommune på dette tidspunkt. Men jeg kan kun beklage, at sagsbehandlingstiden har været alt for lang i den konkrete sag.

Som det fremgår af journalnotater har mor (A) givet udtryk for, at hun ikke ønsker, at § 50 undersøgelsen skal færdiggøres. Familierådgiver har i brev dateret den 11. februar 2010 anmodet om samtykke til, at der indhentes udtalelse på alle tre børn.

...”

Den 25. maj 2010 sendte ombudsmanden en kopi af kommunens udtalelse til advokat C med henblik på at modtage eventuelle bemærkninger.

I et brev af 26. maj 2010 til ombudsmanden fastholdt advokat C at der er begået alvorlige fejl i forbindelse med den manglende indgivelse af politianmeldelse. C var endvidere slet ikke enig i det Silkeborg Kommune anførte om hans klients kontakt med kommunen. C oplyste at byrettens dom i voldssagen mod faren netop efter det oplyste skulle være stadfæstet af Landsretten.

Med et brev af 11. juni 2010 sendte Silkeborg Kommune nogle yderligere bilag til ombudsmanden. Bilagene indeholdt bl.a. en kronologisk datoliste fra 17.04.2009 til 19.01.2010. I et brev af 17. juni 2010 bad ombudsmanden Silkeborg Kommune om at oplyse hvilken status den omtalte datoliste havde.

I et brev af 8. juli 2010 oplyste Silkeborg Kommune at datolisten var et arbejdsblad som havde til formål at få et overblik over sagen.